

Prosjektrapport

”Bolyst Grane med fokus på næringsutvikling”

Bakgrunn:

Prosjektet er en videreføring av tidligere bolystprosjekt som ble gjennomført 2012-2014. Det nye prosjektet ble vedtatt oppstartet av Grane kommunestyre i KS-019/16, finansiert av midler fra Vefsnafondets kommunalrettede del, samt formannskapets disposisjonskonto. Til sammen kr 1.450.000,-. Prosjektgruppe ble nedsatt med følgende representanter:

- Bjørn Ove Kroken med Johan Petter Naustdal som vara.
- Hege Paulsen med Jan Otto Fiplingdal som vara.
- Ida-Catrin Olsen med Tor Erik Hoff som vara.
- 1 fra Frivilligsentralen
- 1 fra GNU
- 1 fra næringslivet
- 1 fra administrasjon
- 1 fra Ungdomsrådet

Rådmann og GNU fikk mandat til å utpeke sekretariat /prosjektleder.

Prosjektperioden har vært 2016 – 2017

Mål for prosjektet:

Grane kommune ønsker å være i stadig utvikling. Vi ønsker å utvikle ny kunnskap om hvordan Grane kommune kan bli mer attraktivt som bosted, en kommune der distriktsarbeidsplasser skapes, der lokale fortrinn utnyttes på en bærekraftig måte og hvor det er enkelt å etablere seg med næringsliv i hele kommunen. Det skal være trygt og godt å bo i Grane kommune hele livet, uavhengig av etnisitet.

Prioriterte satsingsområder:

- Næringsutvikling
- Profilerings av egen kommune / Omdømmebygging
- Bedre tilgang på boliger, særlig leie
- Folkehelse/trivsel
- Kultur og fritidsaktiviteter
- Integrering av innflyttere

Hovedmålet for prosjektet er at de tilgjengelige ressursene bidrar til et merkbart løft innen alle satsingsområdene, med fokus på helhetstenking, synergier og nasjonalparkkommunestatus.

Gjennomføring:

Prosjektgruppa har holdt 9 møter med planlegging av tiltak, koordinering av gjennomføring samt fortløpende evaluering. Gjennomførte tiltak er formidlet gjennom Grane bygdeblad, kommunens nettsider og oppslag.

Tiltak:

* **Bygdekino:** Denne ideen kom tidlig opp i Bolystgruppen og ble brakt videre til kommunens kulturavdeling, som så kontaktet bygdekino.no. Bygdekino er nå etablert i Grane og det er har vært flere visninger allerede, med gode tilbakemeldinger fra publikum.

*** Søke Nordland fylkeskommune om tilskudd til forstudie for "Bergåsen nærmiljøområde":**

Prosjektbeskrivelse med tiltak utarbeidet i samarbeid med kommunens kulturavdeling. Søknaden ble ikke innvilget, og grunnlag for å gå videre med tiltaket er ikke til stede nå.

*** Tilskudd til etablering av ny boenhet i egen bolig; utleiedel** (omgjøring/restaurering). Fire huseiere fikk innvilget sine søknader med følgende kriterier: Egen inngang, eget bad/toalett og kjøkken, min. 1 soverom, min. 45 kvm., brukes ikke som utleiedel pr. i dag, modernisert, godkjent som utleiedel, avtalt leieforhold / husleiekontrakt før utbetaling. Enhetene ligger hhv på Vegset, ved Trofors sentrum, på Grane og på Stormoen.

*** Utvikle/produsere film om Grane.** Avtale inngått med New Dawn Production i Mosjøen. Filming startet sommeren 2017 og vil foregå gjennom høsten, våren og vinteren med planlagt premiere under Granedagene 2018. Det søkes sponsoravtaler med lokale bedrifter.

*** Arrangement:**

- **Inspirasjonskveld:** Bolystgruppen fikk tildelt åpningskvelden på Granedagene 2017. Hovedtema var « Hvordan bli bedre i lag - Næringsliv og stedsutvikling hånd i hånd». 200 gjester opplevde Mini Jakobsen, Mariann Sæther, lokale kulturkrefter, næringslivspriser og god servering, til gratis inngang. Veldig gode tilbakemeldinger. (100.000,-)

- **Friluftskonsert:** Planlagt konsert i juli 2017 med gruppa Ljom på Stavassgården, ble pga dårlig vær flyttet til fjøset på Gammelsagmaro. Ca 40 publikum og gode tilbakemeldinger. Gratis inngang. (21.000,-)

*** Utlysning av engangstilskudd til lag/foreninger:** Kr. 20.000,- gis til et lag som har det beste bidraget (etter søknad) til arrangering av bygdekafeer ila. sommeren 2017; minst 6 kafeer på Gammelsagmaro/Bygdetunet, minst 2 kafeer utenfor sentrum, der de selv finner arena. Ingen søkere, så tiltaket gikk ut.

*** Deltakelse messer:** Ikke gjennomført, i påvente av ferdig film.

I tillegg gjennomført følgende ikke budsjetterte tiltak:

* Vårdugnad: Forskjønning i sentrumsområdet i samarbeid med Frivilligsentralen, kommunen og velforeningene. Gjennomført mai 2017. Ingen kostnad for prosjektet, egeninnsats.

* Grane Folkemaleri: Organisert av Mal etter nummer på bestilling av bolystprosjektet og Coop Grane. Gjennomført mai-juni 2017. Kostnad ca kr 7000,-

* Det har blitt laget oversikt over ledige kontorer på Trofors, som er lagt ut på www.granenu.no.

* Det er filmet med drone i boligfeltene, og filmene er lagt ut på de respektive boligfeltene på www.boigrane.no.

Måloppnåelse:

Næringsutvikling:

- Heder under inspirasjonskvelden til lokale næringsutøvere som har bemerket seg på nasjonalt nivå. Dette ble verdsatt både av utøverne selv og publikum, som i liten grad hadde kjennskap til alle utnevnelsene.

- Lokalt næringsliv vil få stort fokus i den kommende Grane-filmen, og det inngås sponsoravtaler med bedriftene for profilering i filmen

- Oversikt over ledige kontorlokaler på Trofors utarbeidet og publisert
- Viktig med representant fra næringslivet i prosjektgruppa. Bidrar til å holde fokus på næring.

Profilering av egen kommune/omdømmebygging:

- Grane-filmen vil bli et nyttig hjelpemiddel for både kommunen og bedrifter når de skal presentere seg utad
- www.boigrane.no utvikles stadig til et bedre og mer informativt nettsted
- Glade nyheter og positive tiltak er formidlet gjennom Grane bygdeblad og kommunens nettside, samt via reportasjer i Helgelandingen.
- Positivt med dugnad for forskjønning i Trofors sentrum gjennom vårdugnaden

Befolkningsutvikling:

- Vanskelig å måle effekt av enkelttiltak, mange faktorer som spiller inn. Ombygging av eksisterende boliger til flere utleieenheter vil utvilsomt gi positiv effekt.

Folkehelse:

- Kunne vært fremmet gjennom utvikling av Bergåsen nærmiljøområde, men søknaden ble ikke innvilget av fylkeskommunen i denne omgang.

Kultur- og fritidsaktiviteter:

- To godt besøkte kulturarrangement, som har fått svært gode tilbakemeldinger. Særlig inspirasjonskvelden må trekkes fram som særlig vellykket. Også Grane folkemaleri har fått gode tilbakemeldinger både fra deltakere og publikum. Bidro til fellesaktivitet og lokal stolthet.

Integrering av flyktninger/utenlandske innflyttere:

- Spesielt invitert og gitt roller under Inspirasjonskvelden og vårdugnaden. Gratis inngang på arrangementene bidrar til at flere kan benytte tilbudet. Tilgang til kino på Trofors gir godt tilbud til dem som ikke disponerer egen bil.

Økonomi

(Budsjett 1.450.000,-)

Tiltak	Utgifter	Inntekter:	Gj.ført dato
Prosjektledelse GNU	Kr. 90.000,-		Utgangen 2017
Møtevirksomhet prosjektgr.	Kr. 15.000,-		Utgangen 2017
Tilskudd til etablering av ny boenhet i egen bolig for utleie	Kr. 800.000,-		Utgangen 2017
Granefilmen	Kr. 170.000,-	Sponsorinntekter Sum ?	Utgangen 2017
Arrangement	Kr. 150.000,-		Innen mars 2017
Deltakelse messer	Kr. 50.000,-		Utgangen 2017
Bygdekino *)	Kr. 27.000,-		Er gjennomført
Tilskudd til lag / forening	Kr. 20.000,-		Innen sept. 2017
Bergåsen nærmiljøområde, utarbeide forstudie		Max kr. 135.000,- (ved tilslag)	
Sum	Kr 1.322.000,-		

Reelle kostnader pr 16.11.2017

Tiltak	Utgifter	Inntekter:	Gj.ført dato
Prosjektledelse GNU	Kr. 127.000,-		Utgangen 2017
Møtevirksomhet prosjektgr.	Kr. 19.000,-		Utgangen 2017
Tilskudd til etablering av ny boenhet i egen bolig for utleie	Kr. 800.000,-		Utgangen 2017
Granefilmen	Kr. 256.800,-	Sponsorinntekter ?	Juni 2017
Arrangement	Kr. 121.000,-		Juni -Juli 2017
Deltakelse messer	Kr. 0,-		Ikke gjennomført
Bygdekino	Kr. 18.000,-		2017
Tilskudd til lag / forening	Kr. 0,-		Ikke gjennomført
Bergåsen nærmiljøområde, utarbeide forstudie	Kr. 0,-	Max kr. 135.000,- (ved tilslag)	Ikke gjennomført
Annet (Grane folkemaleri)	Kr. 5.000,-		Juni 2017
Sum	Kr. 1.346.800,-		

Det ble ved oppstart prosjekt inngått avtale mellom Grane kommune og GNU om prosjektledelse og disponering av kr 150.000,-, som kom fra formannskapetets disposisjonskonto. Oppsummering av timesbruk viser:

Prosjektledelse kommer på ca kr 127.000,-, mot budsjettert kr 90.000,-

Utgifter prosjektgruppe kommer på ca kr 19.000,-, mot budsjettert kr 12.600,-

Utgifter tiltak kommer på ca kr 7000,-, mot budsjettert kr 47.400,-

Prosjektleder forklarte at innenfor økt timesbruk prosjektledelse og møtevirksomhet prosjektgruppe ligger planlegging og gjennomføring av flere ikke-budsjetterte tiltak, som ikke har medført direkte utgifter. Det gjelder eksempelvis vårdugnad, oversikt over ledige kontorlokaler, dronefilming og oppgradering av www.boigrane.no.

Endelig regnskap vil ikke foreligge før juni 2018, etter sluttutbetaling til filmteamet.

Oppsummering:

Bolystgruppen har arbeidet godt og engasjementet har vært høyt. I tillegg til planlagte møter har dugnadsinnsatsen vært stor.

Særlig trekkes fram inspirasjonskvelden, bolysttilskuddene og ikke minst Granefilmen som betydningsfulle tiltak. Filmen vil bli et viktig og nyttig hjelpemiddel når kommunen og lokale bedrifter skal markedsføre seg. Filmen forventes å bli av høy kvalitet og bidra til en profesjonell framstilling av muligheter i Grane for boligbyggere, tilflyttere og næringsaktører. Den er under produksjon, men det gjenstår fortsatt mye filming bl.a. på Norgesvinduet, scooterløypene, reinsamling, med mer. Oppfølging ønskes gjennom en videreføring av bolystprosjektet.

Inspirasjonskvelden har fått veldig mange gode tilbakemeldinger og satte en god standard for fortsettelsen av Granedagene. Viktig og vellykket med næringsliv som tema.

Bolysttilskuddet på 4 x kr 200 000,- vil på en rimelig måte tilføre kommunen fire sårt tiltrenge utleieenheter uten videre utgifter for kommunen. Samtidig som private får økt verdien og utnyttelsesgraden på sin bolig og de får skattefrie inntekter. En vann-vinn situasjon. I tillegg var utlysingen av bolysttilskuddet medvirkende årsak til nye innbyggere i skoleinternatet i Leiren. Smidig

behandling i kommunen bidro deretter til at rundt 10 nye innbyggere til Grane kan forventes i løpet av kort tid.

Mange utviklingstema ut over det som er jobbet med, har også vært tatt opp i bolystgruppen, og dette spilles tilbake til Grane kommune for videre satsing innen bolyst og stedsutvikling:

* Næringsutvikling: Fortsatt behov for satsing på næringsarealer. Grappa signaliserer sterkt at kommunen må jobbe med tilrettelegging av næringsareal, da det er flere aktører som ikke har ønskede arealer tilgjengelige. Muligheten for næringsutvikling/turistutvikling innenfor scooter (scootergarasjer, scooterkafe, utleie av scooter, overnattinger), kajakk, laksefiske bør belyses. Viktig å koble næring mot stedsutvikling og omdømmebygging

* Forskjønning av kommunen:

- Pusse opp (male) gamle-Bogfjellmo bru (rød, som er originalfargen?) og pynte denne opp (Blomster, belysning). Når elva blir tatt i bruk for fullt både med fiske og padleaktiviteter, kan denne brua bli et flott landemerke.

- Grane gror igjen: Rydde sentrum samt boligfelt i kommunen og annet for skog og kratt. Her vises til avsatte midler på fond til slikt formål.

Rydd skog og kratt ved fine vann langs hovedveiene.

- Ferdigstillelse av «parkareal» v/Coop med lekestativ

* Boligfelt: Klargjøring/oppmåling av tomter i eksisterende boligfelt. Etablering av nytt boligfelt på Trofors der estetikk vektlegges i stor grad.

* Utvikle Granedagene; tørre å satse og fornye konseptet.

* Markedsføre ledige boligtomer, næringsarealer og andre muligheter i kommunen mer aktivt. Granefilmen vil bli et nyttig verktøy i denne sammenheng